

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: N. A., narozený X, státní příslušnost X, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty,

proti

žalovanému: Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, se sídlem Nádražní 2437/2, 306 28 Plzeň,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2021, č. j. KRPP-14752-3/ČJ-2021-030022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2021, č. j. KRPP-14752-3/ČJ-2021-030022 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 4. 2. 2021 policie Spolkové republiky Německa (dále jen **SRN**) zadržela žalobce při kontrole nákladního vozidla. Žalobce byl kontrolován v návěsu srbského nákladního vozidla ve směru z ČR do SRN na dálnici A6 exit Wernberg-Köblitz. Žalobce neměl u sebe žádné doklady prokazující jeho totožnost. Dne 5. 2. 2021 byl žalobce předán na základě readmisní dohody do ČR, kde byl následně eskortován na služebnu Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

eskort Plzeň. Následně žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 2. 2021, č. j. KRPK-14752-3/ČJ-2021-030022 zajistil žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) za účelem správního vyhoštění. Dobu zajištění stanovil dle § 125 odst. 1 téhož zákona na 60 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Důvody pro zajištění spatřoval žalovaný jednak v tom, že žalobce vstoupil na území ČR a tranzitoval přes něj v rozporu s ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví ČR vydaným k ochraně před zavlečením onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2, přičemž nespadal mezi výjimky pod tímto ochranným opatřením stanovené a lustrací v Cizineckém informačním systému nebylo zjištěno, že by měl žalobce na území povolený nějaký druh pobytu; současně pobýval na území bez cestovního dokladu, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn. Z týchž důvodů nepřistoupil žalovaný k uložení zvláštních opatření, neboť dosavadní chování žalobce nepředstavovalo záruku, že by splnil svou povinnost vycestovat.

2. **Proti naříkanému rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ze dne 4. 3. 2021.** V ní zdůraznil povinnost správního orgánu v případě zajištění cizince dle § 124 zákona o pobytu cizinců zabývat se možnými překážkami správního vyhoštění, tak aby byl výkon správního vyhoštění alespoň potencionálně možný. O zajištění cizince nemůže správní orgán I. stupně rozhodnout, nebude-li realizace správního vyhoštění možná. V daném případě žalobce tvrdil, že v jeho případě není realizace správního vyhoštění možná, neboť existují důvodné obavy, že by mu v případě návratu do X hrozilo nebezpečí vážné újmy podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti zejména poukázal na probíhající boje na území mezi X a X jednotkami, kde měl také utrpět střelné zranění. Dále odkázal na zdroje s aktuálními informacemi popisujícími nepříznivou bezpečnostní situaci na území. Zdůraznil i obavu z možné snahy rekrutovat jej jednou z uvedených skupin. Dále žalovaný namítal, že z napadeného rozhodnutí není seznatelné, jakými úvahami se žalovaný řídil, když dospěl k závěru, že správní vyhoštění bude možné realizovat v době stanovené rozhodnutím o zajištění. Odůvodnění ze strany žalovaného považoval žalobce za příliš obecné. Zejména postrádal žalobce uvedení odhadu z praxe, kdy dochází k ověření totožnosti a vystavení cestovního dokladu a obstarání dalších náležitostí k realizaci správního vyhoštění. Žalobce rovněž poukázal na nerealizovatelnost uloženého správního vyhoštění ve vztahu k aktuálně panující pandemii Covid 19, v důsledku čehož by mělo být rozhodnutí nezákonné. Napadené rozhodnutí v tomto směru nemělo obsahovat ani žádné řešení transportů. Žalovaná se dle názoru žalobce vůbec nevypořádala s individuálními okolnostmi případu, což spatřoval žalobce v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Dále mělo být napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s § 3 a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, protože žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do práv žalobce na osobní svobodu; současně mělo rozhodnutí být nedostatečně odůvodněno. Dále žalobce rozporoval závěr žalovaného ohledně neuložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalobce především v této souvislosti vytýkal žalovanému přistoupení k nejprísnější formě řešení, tj. zajištění. Tvrzené důvody žalovaného o nevhodnosti uložení zvláštních opatření v případě žalobce nemají oporu ve správním spise. Především žalobce namítal, že kdyby žalovaný zjistil dostatečně skutečný stav věci a zohlednil veškeré okolnosti případu, musel by dojít k závěru, že je možné žalobci zvláštní opatření uložit. Současně žalobce poukázal na absenci odůvodnění vyloučení uložení každé z variant zvláštního opatření. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

3. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 12. 3. 2021** mimo jiné vyjádřil svůj nesouhlas s námitkami žalobce. Zejména pak žalovaný uvedl, že v řízení před vydáním napadeného rozhodnutí předběžně posoudil možnost existence překážek vycestování a dospěl k závěru, že realizace správního vyhoštění v případě žalobce je potencionálně možná. Při posouzení této otázky měl žalovaný vycházet z dokumentů ve spisovém materiálu, vyjádření žalobce k překážkám vycestování a závazného stanoviska MV. Realizovatelnost správního vyhoštění měl žalovaný řádně odůvodnit na str. 5 svého rozhodnutí. V této souvislosti žalobce poukázal na tvrzení žalobce uvedená v protokolu ze dne 5. 2. 2021, kde neuvedl žádná konkrétní, skutečná nebezpečí, která by mu hrozila ze strany státní moci nebo bezpečnostních složek; neuvedl ani žádné ohrožení života či osobní svobody. Tvrzení žalovaného měla dále potvrdit skutečnost, že si žalobce na území ČR nepožádal o mezinárodní ochranu. Co se týkalo neuložení zvláštních opatření, zde žalovaný poukázal na to, že žalobce byl tranzitní nelegální migrant bez ověřené totožnosti, bez adresy a místa pobytu na území ČR, bez finančních prostředků, neuvedl žádnou možnost zvláštních opatření, kterou by byl schopen naplnit, naopak uvedl, že jeho cílem cesty je Německo nebo Francie. Na tomto místě žalovaný odkázal na § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců a konstatoval neúčinnost a nedostatečnost zvláštních opatření v případě žalobce. V podrobnostech odkázal žalovaný na str. 4-5 napadeného rozhodnutí. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť postupoval dle **§ 76 odst. 1 písm. a)** zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**)
5. Dle **§ 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců** „*Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*“
6. Dle **§ 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců** „*Vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.*“
7. Podle **§ 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců** „*Za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*“
8. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů v ní uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2021; soud shledal žalobu důvodnou s ohledem na níže uvedené.
9. První okruh žalobních námitek se týkal tvrzené nerealizovatelnosti správního vyhoštění žalobce pro jím tvrzené překážky vycestování, v důsledku čehož mělo pozbýt důvodnosti jeho zajištění. V daném případě shledal soud argumentaci žalobce důvodnou, a to zejména v části vytykající nedostatečného odůvodnění realizovatelnosti správního vyhoštění ve vztahu k hrozícímu nebezpečí v zemi původu způsobující nepřezkoumatelnost rozhodnutí v této části. V první řadě soud konstatuje, že neshledal pochybení žalovaného v tom směru,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

zda byly splněny podmínky pro zajištění žalobce za účelem realizace vyhoštění (neboť lze předběžně tvrdit, že skutkové podstaty pro uložení správního vyhoštění naplněny byly), nýbrž v té části, kdy se měl žalovaný dostatečně vypořádat s důvody, které žalobce uvedl v průběhu řízení a pro které bylo možné uvažovat o překážkách realizace vyhoštění (důvody znemožňující vycestování) dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Ačkoliv napadené rozhodnutí obsahuje na str. 5 část nazvanou „Realizovatelnost vyhoštění“, neobsahuje žádné konkrétní a individualizované závěry v tomto směru či podklady, na základě nichž žalovaný došel k závěru o realizovatelnosti správního vyhoštění s ohledem na žalobcem tvrzené překážky (postřelení, strach o život v souvislosti s aktivitami X). Veškerá tvrzení žalobce v tomto směru jsou toliko abstraktní a nic neříkající. Jediná relevantní argumentace se týkala vyžádání závazného stanoviska MV, avšak to v době rozhodnutí nebylo ještě součástí správního spisu, to až dne 11. 3. 2021, tudíž k němu nemůže být přihlíženo a žalovaný z něj rovněž nemohl vycházet či jinak předjímat a spoléhat na jeho výsledek. Soud je povinen přezkoumat napadené rozhodnutí, co se týče skutkového a právního stavu, pouze ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 s.ř.s.). Argumentace žalovaného, co se týče realizovatelnosti správního vyhoštění je tak zcela bez relevantního obsahu, zejména nezohlednila žalobcem tvrzené důvody znemožňující jeho vycestování a omezila se na pouhé konstatování o znalosti své povinnosti tato tvrzení posoudit, přičemž závěr byl, že po blíže nespecifikovaném způsobu posouzení existuje reálný předpoklad pro vyhoštění; současně vyslovil žalovaný názor, že tak učinil i na základě již uvedených důvodů. Na tomto místě se soud domnívá, že žalovaný, ač nevědomky, zhodnotil „pouze“ potencionální naplnění skutkové podstaty nezbytné pro uložení správního vyhoštění, aniž by vzal na vědomí již zmíněnou povinnost v případě žalobce zohlednit i překážky vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců a z něj plynoucí zásady *non refoulement*. Jak již soud vyslovil výše svůj názor, lze se ztotožnit s žalovaným, že zahájené správní řízení o uložení správního vyhoštění žalobci má reálný a důvodný podklad v dosavadním zjištěném stavu věci, nicméně tento fakt tvoří jen pomyslnou polovinu povinnosti, již musí žalovaný dostat, neboť dále musí zhodnotit v rámci pravděpodobnosti realizace uloženého správního vyhoštění právě i důvody znemožňující vycestování žalobce do země původu. V případě, kdyby žalobce nic v tomto směru neuváděl, bylo by konstatování žalovaného nejspíše možné považovat za dostačující, avšak v daném případě žalobce uvedl možné relevantní důvody pro to, aby žalovaný pojmul podezření o nemožnosti vycestování žalobce a předběžně se s nimi vypořádal stručným způsobem. Nic na této skutečnosti nemůže změnit ani vyjádření k žalobě ze dne 12. 3. 2021, kde se s těmito skutečnostmi vypořádal žalovaný dostatečným způsobem, který by očekával soud právě v části napadeného rozhodnutí „Realizovatelnost vyhoštění“. Soud si je vědom časové tísně, za níž je žalovaný povinen rozhodnout o zajištění žalobce, kdy nemá příliš času a možností obstarat si dostatek materiálů o k takovému vyhodnocení, nicméně jak je patrné právě z vyjádření žalovaného k žalobě, byl schopen uvést dostatečnou argumentaci, kterou by byl schopen vyloučit žalobcem tvrzené překážky vycestování, a to individuálním, konkrétním a přezkoumatelným způsobem již v době vydání rozhodnutí (vyjma závěru závazného stanoviska). Nicméně i v případě tohoto vyjádření je soud nucen přihlídnout k dikci § 75 s.ř.s. Z tohoto důvodu považuje soud tuto část napadeného rozhodnutí za nepřezkoumatelnou pro nedostatek důvodů. Současně odkazuje na rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 – 34, kde se NSS zabýval téměř identickou situací, jakou je právě projednávaný případ žalobce, přičemž došel k témuž názoru jako zdejší soud a napadené rozhodnutí zrušil.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

10. Námitku stran nedostatečného zdůvodnění délky zajištění soud neshledal důvodnou. Žalovaný rozhodl o zajištění žalobce v délce trvání 60 dnů, přičemž maximální přípustná délka stanovená § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců poskytuje prostor pro zajištění až na 180 dnů. Je patrné, že žalovaný zvolil dobu v jedné třetině maximálně přípustné doby zajištění. Jak poté žalovaný také uvedl, v řízení je nejdříve nutné ověřit totožnost žalobce, do té doby není realizace správního vyhoštění možná. S ohledem na složitost přípravy – komunikace se zastupitelským úřadem prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie – považoval tuto lhůtu za přiměřenou. Současně žalovaný poukázal na snížení počtu letů z ČR z důvodu celosvětové Pandemie Covid – 19 a s tím související náročnost takový přesun zajistit. Mimo uvedené je dále z napadeného rozhodnutí známo, že žalovaný požádal o vydání závazného stanoviska MV dle § 120a zákona o pobytu cizinců, které je nezbytnou součástí rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. Ačkoliv § 120a ukládá povinnost MV toto stanovisko předložit neprodleně, i zde mohou v určitých případech nastat komplikace, které by řízení o správním vyhoštění protáhly, v důsledku čehož by bylo prodlouženo i související zajištění žalobce. K těmto důvodům žalovaného soud také doplňuje, že je pochopitelné, pokud žalovaný stanovuje dobu trvání zajištění s určitou rezervou, která nesmí být nepřiměřená. Současně nelze předjímat, jak rychle bude zastupitelský úřad reagovat, lze tak pouze odhadovat na základě předešlé zkušenosti, která se do stanovení této doby vždy promítá. V tomto směru má tedy soud žalovaným stanovenou lhůtu 60 dnů za dostatečně odůvodněnou, neboť nelze po něm vyžadovat přesně na den stanovené časové údaje spojené s jednotlivými úkony, které činí (myšleno vypravení pošty, cesta zásilky a její doručení). Je rovněž z úřední praxe známo, že samotné doručování či ztotožnění v těchto věcech bývá mnohdy delší, než v jiných případech, kde není nutno cizince ztotožňovat v třetích zemích, jakým je třeba právě X. Na tomto místě soud podotýká, že je to právě počínáním žalobce, který nebyl schopen prokázat svou totožnost, že nyní musí žalovaný podstupovat tyto časově náročné kroky. Rovněž je nutno vzít v potaz samotné řízení o vyhoštění, které je přímo provázáno s délkou zajištění. Po shrnutí výše uvedeného má soud za to, že žalobce sice velmi stručným, avšak dostatečným způsobem v napadeném rozhodnutí uvedl důvody, pro které je doba zajištění prozatím stanovena v délce 60 dnů. Nad rámec uvedeného soud podotýká, že žalovaným stanovená doba zajištění odpovídá soudu známé rozhodovací praxi správních orgánů v obdobných věcech a nijak se tak nevymyká, a to již vůbec ne jakýmkoliv hrubým způsobem, který by bylo možno vykládat jako nepřiměřený.
11. Poslední skupinu žalobních námitek týkajících se neuložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců shledal soud nedůvodnou. Otázkou, zda je v případě žalobce vhodné a možné uložit některé ze zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců se zabýval žalovaný na str. 6 – 8 napadeného rozhodnutí, kde také jednotlivé formy zvláštního opatření rozebral a vysvětlil, proč k jejich aplikaci v případě žalobce nepřistoupil. Zejména žalovaný poukázal na rozhodné skutečnosti v tomto směru, za které považoval na straně žalobce nedisponování žádnými finančními prostředky, nepřítomnost rodinných příslušníků na území ČR či jiných osob, které by mu jakkoliv pomohly; na území ČR nehlášené bydliště; nedisponování žádným dokladem totožnosti. Na základě uvedených skutečností došel žalovaný k závěru, že žalobce se nemá, kde na území ČR zdržovat. S ohledem na absenci dokladů nemůže být ani zaměstnán, aby si mohl opatřit finanční prostředky k obživě či zajištění ubytování nebo poskytnutí finanční záruky. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce vyjádřil úmysl či přání pokračovat dále do Německa či Francie za účelem podání žádosti o mezinárodní ochranu, a to navzdory tomu, že ani v jednom ze jmenovaných členských států EU nemá povolení k pobytu či jiné

povolení k překročení hranic a pobývání na jejich území. V tomto směru dále žalovaný zdůraznil žalobcovo dosavadní jednání, kdy ten nelegálně a skrytým způsobem tranzitoval přes ČR s cílem nelegálně překročit hranice dalšího členského státu EU, kdy za tímto účelem využil služeb převaděče. Žalovaný tak dle názoru soudu správně usoudil, že žalobce nepředstavuje záruku, že by se nepokusil v případě uložení některé z forem zvláštních opatření překročit hranice ČR a pokračovat dále do cílové destinace. Na tomto místě žalovaný také vhodně poukázal na dikci § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný také konstatoval, že s ohledem na dosavadní počínání žalobce není ani jisté, že by v případě uložení zvláštních opatření posléze vycestoval a neskrýval se na území ČR. Z výše uvedených důvodů tedy žalovaný nepovažoval za účinné přistoupit v případě žalobce k uložení zvláštních opatření a soud se s tímto názorem plně ztotožňuje a považuje rozhodnutí v této části za přezkoumatelné a přiměřené okolnostem případu. Rovněž považuje v této části zjištěný stav žalovaným pro posouzení této otázky za dostatečný.

12. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., dle něhož soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (**výrok I. rozsudku**). Současně s tím zavazuje soud žalovaného ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s., aby odstranil soudem vytýkané nedostatky stran posouzení potencionální možnosti realizovat vyhoštění žalobce, a to především ve vztahu k překážkám vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců.
13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce nepožadoval přiznání náhrady nákladů řízení, přičemž řízení je v souladu s ust. § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích osvobozeno od SOP.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 23. března 2021

Mgr. Jaroslava Křivánková, v.r.
samosoudkyně